

דברים שנאמרו השבוע במעמד הסיומים בהיכל ישיבת מיד

תכלית שנהא שנאתים" וגו', והם אותם שגורמים הצרות שלנו.

ובזמן הזה אנחנו צריכים להתחזק באמונה שאנחנו תלויים אך ורק ביד ה', ולא לסמוך ח"ו על כוחי ועוצם ידי, שהם כלום ממש, שאין אדם נוקף עצבעו מלמטה אא"כ מכריזים עליו מלמעלה, ואמנם בעולם הזה אין לנו את האפשרות להבין דבר זה ב'שכל' מפני שהקב"ה הגביל את השכל שלנו בעולם הזה כדי לנסות אותנו, אבל אנחנו מאמינים באמונה שלימה שאין שום כח בעולם בלתי הבורא ית"ש, והם רק כמו חץ או אבן ביד הזורק שאין לו שום כח, והחץ אין מקום להודות לו לא לטוב ולא לרע, ואדרבה, הם שונאי ה' ושונאי התורה ומעכבים את הגאולה.

חשיבות כל רגע של לימוד התורה

ובימים אלו נוסף עוד בלימוד התורה, שכל רגע של לימוד התורה שומר על כל עם ישראל. ואני זכיתי להכיר יחידי סגולה שבכל רגע ורגע כפשוטו היה מנוצל אצלם ללימוד התורה, וכמו הגה"ק רבי הירש גליקסון זצ"ל חתנו של הגר"ח מבריסק זצ"ל (והיה צדיק וקדוש, מעולם לא הסתכל בצורת אשה עד שקומתו נעשית כפופה למטה מרוב שהורגו ראשו להיות מוטה כלפי מטה, והגר"ח זצ"ל בחר בו לחתן כבר בהיותו בן י"ח שנה, והפליג בשבחיו כבר בצעירותו), שזכיתי להכירו מעת ששהה בביתו בלונדון, והוא היה בקי בעל פה בכל המשניות, ולא ביטל רגע אחד מלימוד התורה, ואפילו ביני לביני היה ממלמל משניות בעל פה כדי לא להפסיד רגע אחד מלימוד התורה.

וכן ראיתי אצל הגאון רבי אהרן קוטלר זצ"ל, שאפילו בתוך שהתקשר בטלפון, מ"מ היה פיו מדבר בלימוד, וכן בין גברא לגברא היה תמיד מסתכל בגמרא. וכן מו"ר הגה"צ רבי משה שניידער זצ"ל היה מקפיד שבני הישיבה ידברו בלימוד בדרך מהבית מדרש לחדר אוכל - [שהיה מרחק עשרה בתים ביניהם], ורק כן גדלים בלימוד - בשקיעות בכל רגע בלא להסיח דעת מהתורה.

להתחזק בתפילה

וכמו כן בזמן הזה שהוא עת צרה, צריכים אנו להוסיף בתפילה, ולצערינו יש כאלו אפילו בני תורה, שבסוף התפילה באשרי ובא לציון כבר חולצים התפילין, והאמת היא שצריך לחטוף כל רגע ורגע בתפילה שהוא מ"ע, ורק אם מוכרח ואין ברירה להפסיק מהתפילה הרי אין ברירה, אבל אם אינו מוכרח, ח"ו לא יפסיק את התפילה.

והאמת היא שבכל השנה מפורש בשו"ע (או"ח צ"ח ס"ג) "יתפלל דרך תחנונים כרש המבקש בפתח, ובנחת, ושלא תראה עליו כמשא ומבקש ליפטר ממנה", והיינו שלא יבוא להתפלל מפני החיוב כדי לצאת ידי חובתו, והמשנ"ב שם בביאור הלכה הביא דכמה פוסקים סבירא להו דדבר זה מעכב בדיעבד, ואם לא עשה תפילתו תחנונים צריך לחזור ולהתפלל. וכ"ש בעת צרה כהיום שהרבה יהודים מרגישים עצמם בסכנה ממש, בודאי כל אחד יתעורר להתפלל כראוי.

ומרן הגאון מבריסק זצ"ל כבר אמר, "הגויים רוצים להרוג אותנו, והם יכולים להרוג אותנו. אז מה מונע מהם - הקב"ה מפריע מהם. ואנחנו חושבים שזה טבעי שהגויים אינם מכלים אותנו, אבל אין זה טבעי אלא הכל הוא שמירה של הקב"ה, ולכן צריך לחזור ולהתפלל על זה.

התעוררות לצפייה לביאת משיח צדקינו

והנה אנחנו כבר עומדים סמוך ממש למשיח, "הנה זה עומד אחר כתלינו, משיח עומד כבר אחר כתלינו, משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים ומחכה מתי יוכל לבוא, ואנחנו צריכים להתעורר לצפות ממש למשיח.

ושמעתי מפי הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל שביאר מה שאמרו חז"ל (שבת לא. ב) שביום הדין שואלים את האדם "ציפית לישועה", שבאמת כל יהודי 'מקווה' שמשיח יבוא, אבל לא כל אחד 'מצפה' למשיח, **ש'לצפות'** הוא כמו שקובעים עם אורח שיבוא בשעה תשע בבוקר, שמצפים כבר לביאתו, וכך הקב"ה דורש מאתנו 'לצפות' למשיח ולא רק לקוות שהוא יבוא, והוסיף הגר"י אברמסקי זצ"ל שזהו מדריגה גדולה, כי אמנם כל יהודי 'מקווה' שמשיח יבוא, שכל אחד בוודאי יודע שאחרי ביאת משיח יהיה יותר טוב, וכל אחד רוצה משיח, אבל מעט מאוד הם אותם ש'מצפים' ממש למשיח.

וסיפר לי הגר"ר שמואל אהרן פרדס זצ"ל שבערך בשנת תרצ"ב נסע לפולין ובא לראדין, ולאחר תפילת מעריב בא לקבל שלום מה'חפץ חיים' הקדוש זצ"ל, והחפץ חיים שאל אותו "מאיפה אתה", וענה שהוא בא מאמריקה, והחפץ חיים שמח מאוד ואמר "אני מחפש יהודי מאמריקה", ושאל אותו החפץ חיים, תאמר לי את האמת, האם באמריקה מצפים למשיח, - שהלא אם מדברים על משיח ומצפים לביאתו, זה גופא סיבה שהקב"ה ימהר ויחיש את ביאת משיח צדקינו כשיראה כמה אנחנו להוטים על משיח. והנה הוא היסס ולא ידע מה להשיב, ולבסוף החליט לענות שבאמריקה מצפים למשיח, ואז שמע איך החפץ חיים מתפלל ואומר לקב"ה, "ממילא היהודים כאן בפולניא שסובלים צרות ועניות, אפשר שמחכים למשיח כדי שיצאו מהצרות הגשמיים, אבל שמעתי מעד נאמן שאפילו באמריקה שיש להם גשמיות ועשירות, מכל מקום מצפים למשיח, וא"כ בוודאי מחכים למשיח למען כבוד שמים, וא"כ עד מתי תעכב אותנו ממשח"י".

ולכן צריכים אנחנו לצפות לביאת משיח צדקינו בכדי שיתרומם כבוד שמים, ויה"ר לפני אבינו שבשמים שנזכה לזה במהרה בימינו בקרוב.

השמחה הגדולה בסיום הש"ס

זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו. באנו כאן לשמוח בשמחה גדולה של הרבה תלמידי חכמים שסיימו וגמרו מסכתות בש"ס בבלי וירושלמי.

האמת היא שהשמחה היא לא רק למי שזכה בעצמו לעשות סיום, אלא השמחה היא לכל אחד שנמצא כאן, וכמו שאמרו חז"ל (שבת קי"ח ע"ב - קי"ט ע"א) "אמר אביי תיתי לי, דכי חזינא צורבא מרבנן דשלים מסכתיה עבידנא יומא טבא לרבנן", ודייק המהרש"א שעשו 'יום טוב' לכל בני הישיבה ולא רק לאותם שסיימו המסכת, והטעם כיון שעצם השמחה על סיום מסכתא הוא קידוש ה' ולכן כולם שייכים בזה.

החובה על כל אחד ללימוד כל הש"ס

המעמד הזה של "סיום הש"ס" הוא 'התראה' לכל אחד שחובתו ללמוד את כל הש"ס. ובאמת יש כאלו שחושבים שמספיק ללמוד שלושה או ארבעה דפים בזמן, וכשאומרים כמה סברות בלימוד הם מרגישים עצמם כמו 'תלמידי חכמים'. אבל זהו טעות גדולה, כי יחד עם לימוד העיון יש חובת לימוד בקיאות.

וכבר אמר מרן הגרי"ז זצ"ל בשם אביו מרן הגר"ח זצ"ל, שכל בחור ישיבה צריך ללמוד לכל הפחות ארבעים דפים בחודש, ובלא זה אינו יכול לחדש חידושים אמתיים בתורה, והוסיף מרן זצ"ל ואמר "בדורנו אני מסכים להתפשר על עשרים דפים בחודש, אבל פחות מזה בשום אופן איני מתפשר".

ואני זוכר שהגאון מטשעבין זצ"ל סיפר לי, שבצעירותו כשהיה בגליציה חינכו כל בחור להיות בקי בש"ס, ועי"ז יצאו לבסוף כמה בקיאים בש"ס בכל מקום, ועכ"פ גם מי שלא יצא בקי בש"ס השתוקק מאוד למושגים של גדלות - לדעת ש"ס, אבל היום מעיקרא אין מחנכים את בני הישיבות להיות בקיאים בש"ס, אלא לומדים כמה דפים במשך זמן שלם, ואמר הגאון מטשעבין זצ"ל שמחמת זה אין מצויים היום מתוך בני הישיבות מספיק גדולי תורה אמיתיים, כי מעיקרא אין מחנכים את הבחורים להיות גדולי תורה אמיתיים המלאים בש"ס ובפוסקים.

ובאמת העיון והבקיאות תלויים זה בזה, שבלא 'בקיאות' במרחבי הש"ס, אי אפשר ללמוד בעיון כראוי, וכמו שאמרו חז"ל (סנהדרין מ"ב ע"א) "במי אתה מוצא מלחמתה של תורה, במי שיש בידו חבילות של משנה".

בישיבת מיד יש ב"ה כוללים ללימוד בכל התורה כולה

וברוך ה' כאן בישיבת מיד, יש כוללים ללימוד כל הש"ס כולו. וידוע על הראש ישיבה דמיר הגאון ר' לייזר יודל' זצ"ל שכאשר בחן בחור כדי לקבלו לישיבה, שאל אותו 'כמה סדרים בש"ס אתה יודע'. וכן גיסי הגאון ר' דוד סאלוויצ'יק זצ"ל סיפר שבשעה שהיה ישן בוויילנא יחד עם הראש ישיבה דמיר הגאון ר' לייזר יודל' זצ"ל, הוא ראה איך הראש ישיבה דמיר חוזר ולומד מסכתות גמרא בהתמדה עצומה פעם אחר פעם, ואף שכבר למד הרבה פעמים, חזר ולמד שוב פעם ושוב פעם.

עניין זה נוגע גם לבעלי בתים

והנה עניין זה של ידיעת הש"ס נוגע גם לבעלי בתים, שצריכים הם לקבוע בעצמם סדרי לימוד בכל הש"ס, וגם לחנך את בניהם להיות בקיאים בכל התורה כולה וכמו שפסק בשולחן ערוך הרב' (פ"א מהלכות תלמוד תורה ה"ו) שחובת האב לדאוג שבנו יידע את כל התורה כולה.

ויש לידע שתלמיד חכם מובהק זהו מי שיודע כל התורה כולה, ומה שהיום יש שמכנים רבים בתואר 'תלמיד חכם' זהו רק כינוי בעלמא, אבל 'תלמיד חכם' אמיתי הוא רק מי שיודע ש"ס.

ואני זוכר שבצעירותי שמעתי מפי הקדוש ר' אלחנן וסרמן זצ"ל, שיהודי שמחנך את בניו להיות "א פרומע בעלבאס", ואינו מחנך אותו שיידע את כל התורה כולה, מבטל מצוות עשה דאורייתא ד"ושננתם לבנך" (דברים ו, ז), דמצוות "ושננתם לבנך" הוא לדאוג שבניו יהיו בקיאים בכל מקום בתורה.

השקפת בן תורה בעת הזאת

והנה עכשיו שהוא עת צרה בארץ הקודש, מוטל עלינו חיוב מיוחד להרבות בלימוד התורה, שלימוד התורה הוא הדבר היחיד ששומר עלינו.

והיום יש כאלו שמשפילים כבוד התורה, שמרגישים עצמם 'נחותי דרגא' על שאינם לוחמים איתם יחד, ולא יודעים שאדרבה, 'הם' (החופשיים) חייבים להודות לנו שהתורה היא שמשמרת אותנו, ואם הם טוענים שאנחנו חייבים להם, הרי ק"ו מאה פעמים שהם חייבים לנו, שבזכות הבני תורה משפיע הקב"ה טובה לעם ישראל. והאברכים צריכים להרגיש עצמם 'עליונים', ולקיים 'ויגבה ליבו בדרכי ה', וכל אחד צריך לבוא עם 'גאוון' שהוא בן תורה - שהוא מובחר, ולשמוח שהקב"ה נהנה ממנו שהוא מוסר נפשו לתורה ומוסיף כח וגבורה כביכול לבורא ית"ש, ולידע שבזכות התורה של עם ישראל שלומדים בקדושה למטה, הקב"ה שופך שפע של רחמים עלינו.

ובאמת הקב"ה היה מגן בעדינו יותר אם גם הם (החופשיים) היו שומרים את התורה, וממילא הם גורמים לנו את כל הצרות האלו, ואותם הפושעים שממעטים ח"ו את כח הקב"ה בעולם כביכול, עלינו לשנוא אותם בתכלית השנאה, וכמו שאמר דוד המלך ע"ה "משנאך ה' אשנא ובתקוממך אתקוטט

ניתן לקבל את המאמר כל שבוע במייל: w7110992@gmail.com

לשותפות בהרבצת תורה ויראה וקבלת גליונות להפצה באיזור מגוריהם, חייגו: 0799691219 שלוחה והשאירו הודעה ברורה עם הפרטים והמספר טלפון שלכם

מודפס בסיוע "נזר התפילין - פרודות הניכרות" ההידור משתהדר בו מרן שליט"א 0527671384

לשותפות בזיכוי אלפים ורבות, להנצחה בגליון לע"נ או לרגל שמחה וכו', חייגו ל: 0799691219 שלוחה 3

